

Κατά τον πρώτο χρόνο του Ερευνητικού Προγράμματος με τίτλο «Εξειδικευμένη Έρευνα Προώθησης Ελαιολάδου και Προϊόντων Ελιάς Βορείου Αιγαίου μέσω Ανάδειξης του Βιοδραστικού Περιεχομένου και των Ιδιαιτέρων Χαρακτηριστικών Ποιότητας» πραγματοποιήθηκε, στα πλαίσια της δράσης 1, **ενδεδειγμένη χαρτογράφηση** του παραγόμενου ελαιολάδου στα νησιά του Β. Αιγαίου (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Ικαρία και Φούρνοι) κατά την ελαιοκομική περίοδο 2017-2018, με την συλλογή 452 δειγμάτων ελαιολάδου, συνολικά. Τα δείγματα αναλύθηκαν ως προς το βιοδραστικό τους περιεχόμενο (πολυφαινόλες) με το 70% της παραγωγής του Β. Αιγαίου να δίνει τιμές συνολικού φαινολικού περιεχομένου >250 mg/Kg, προσδίδοντας έτσι στο ελαιόλαδο ισχυρισμό υγείας με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 432/2012 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εκτός από το προφίλ φαινολικών ενώσεων, προσδιορίστηκαν και μια σειρά από άλλες ωφέλιμες ενώσεις που περιέχονται στο ελαιόλαδο του Β. Αιγαίου όπως η βιταμίνη Ε (τοκοφερόλες), καροτενοειδή, τερπένια, αλλά και μονοακόρεστα και πολυακόρεστα λιπαρά οξέα. Τα τελευταία βρέθηκαν να ξεπερνούν το 70% του συνολικού περιεχομένου σε λιπαρά οξέα, δίνοντας στο ελαιόλαδο Β. Αιγαίου τον ισχυρισμό της υψηλής περιεκτικότητας σε ακόρεστα λιπαρά και σε επιμέρους ενώσεις, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 116/2010. Επίσης, όλα τα ελαιόλαδα της ΠΒΑ είναι πηγή βιταμίνης Ε. Όλα τα παραπάνω συσχετίστηκαν με τα οργανοληπτικά και όλα τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά ποιότητας του Κανονισμού Ελαιολάδου, συμπληρώνοντας τα δεδομένα μιας πρωτοφανούς έκτασης έρευνα η οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί για κανένα εγχώριο ή ξένο ελαιόλαδο.

Παράλληλα, μελετήθηκε η επίδραση διαφόρων αγρονομικών παραγόντων επί της παραγόμενης ποιότητας, όπως η ποικιλία, το υψόμετρο και το είδος της καλλιέργειας (συμβατική ή βιολογική), το στάδιο ωρίμανσης του ελαιοκάρπου κατά τη συγκομιδή, διάφορες καλλιεργητικές φροντίδες όπως η άρδευση, η λίπανση αλλά και το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη συγκομιδή του καρπού μέχρι την ελαιοποίηση, με σκοπό να καθοδηγηθούν οι παραγωγοί και να βελτιωθεί η σημαντικά η ποιότητα και η προστιθέμενη αξία του παραγόμενου ελαιολάδου. Επίσης μελετήθηκε η επίδραση των παραμέτρων ελαιοποίησης στο ελαιοτριβείο επί του βιοδραστικού περιεχομένου. Με πειράματα βιομηχανικής κλίμακας σε διφασικά και τριφασικά ελαιοτριβεία, εξετάστηκε η επίδραση του είδους του ελαιοτριβείου, ο χρόνος μάλαξης, η προσθήκη νερού και η θερμοκρασία κατά τη μάλαξη, αλλά και η θερμοκρασία και η προσθήκη νερού στον διαχωριστήρα, με σκοπό να ενημερωθούν οι ελαιοτριβείς για τις βέλτιστες συνθήκες ελαιοποίησης σε κάθε τύπο ελαιοτριβείου. Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της Δράσης 2, πραγματοποιήθηκαν πειράματα σε φορητά πρότυπα διφασικά ελαιοτριβεία και εξετάστηκε το ενδεχόμενο παραγωγής ελαιολάδων υψηλής διατροφικής αξίας. Ταυτόχρονα, είναι σε εξέλιξη η μελέτη της σταθερότητας του ελαιολάδου (Δράση 3) από την οποία θα προκύψουν οι βέλτιστες συνθήκες φύλαξης του ελαιολάδου με σκοπό την ενημέρωση των παραγωγών και των τυποποιητών.

Κατά το πρώτο έτος του Προγράμματος, ξεκίνησε και πραγματοποιείται μελέτη των παραγωγικών διαδικασιών επιτραπέζιας ελιάς από Κολοβή (Δράση 4). Προσδιορίστηκε το βιοδραστικό περιεχόμενο της ελιάς καθόλη την παραγωγική διαδικασία (πρώτη ύλη – τελικό προϊόν) και διερευνήθηκε η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ως βάση προώθησης των προϊόντων αυτών, ο υπάρχων ισχυρισμός υγείας για τις πολυφαινόλες.

Τέλος, κατά την δράση 5 αναλύθηκαν όλα τα παραπροϊόντα της παραγωγικής διαδικασίας της επιτραπέζιας ελιάς (υγρά εκπίκρανσης) και ελαιοποίησης (κατσίγαρος, τριφασικός πυρήνας, διφασικός πυρήνας, φύλλα ελιάς) και βρέθηκε να έχουν υψηλό φαινολικό περιεχόμενο. Με βάση αυτό το περιεχόμενο εξετάζονται διάφοροι τρόποι αξιοποίησής τους.

Για όλα τα παραπάνω αποτελέσματα, γίνεται συστηματική μελέτη ανάπτυξης προωθητικών «εργαλείων» για τα παραγόμενα προϊόντα (έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, επιτραπέζια ελιά) και για την καταλληλότερη αξιοποίηση των παραπροϊόντων.

Στην ημερίδα της 16^{της} Απριλίου θα παρουσιαστούν λεπτομερώς τα αποτελέσματα της παραπάνω μελέτης καθώς και οι δράσεις που σχεδιάστηκαν για την προώθηση των προϊόντων και παραπροϊόντων της ελιάς και του ελαιολάδου Β. Αιγαίου.